

**КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТЕХНИЧАР
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 202. ГОДИНЕ)**

**ПРЕДМЕТ 1:
УВОД У ФИНАНСИЈСКО РАЧУНОВОДСТВО**

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Ставке имовине су:

- a) емитоване обвезнице
- b) средства културе
- c) земљиште
- d) учешће у капиталу других правних лица

2. Према МРС 37, резервисање ће бити признато када:

- a) ентитет има садашњу обавезу (законску или изведену) као последицу прошлог догађаја
- b) је вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван да се измири обавеза
- c) може да се направи поуздана процена износа обавезе.
- d) све наведено

3. Коефицијент убрране ликвидације израчунава се тако што се:

- a) текућа средства, искључујући потраживања од купаца, подијеле са краткорочним обавезама
- b) стална средства подијеле са дугорочним обавезама
- c) текућа средства, искључујући залихе, подијеле са краткорочним обавезама
- d) укупна средства подијеле са укупним обавезама

4. Начело узрочности почива на захтјеву:

- a) Да се у финансијске извјештаје укључе сви наплаћени приходи и плаћени расходи који припадају једном обрачунском периоду
- b) да се ефекти пословних промјена и других догађаја признају у моменту њиховог настанка и укључе у финансијске извјештаје у периодима на који се односе
- c) Да се у финансијске извјештаје укључе сви приходи и расходи који припадају једном обрачунском периоду, без обзира да ли су приходи наплаћени, односно да ли су расходи плаћени
- d) да се ефекти пословних промјена и других догађаја признају у моменту примитка или исплате готовине

- 5. Рачуноводствена једначина приказује податке из:**
- a) Извјештаја о укупном резултату у току периода
 - b) Извјештаја о финансијском положају на крају периода
 - c) Биланса токова готовине
 - d) Извјештај о промјенама на капиталу
- 6. Шта се од наведеног сматра тзв. „еквивалентним пословним промјенама:**
- a) Промјене које не доводе до повећања или смањења обима биланса стања већ само до промјене у структури активе (имовине)
 - b) Промјене које не доводе до повећања или смањења обима биланса стања већ само до промјене у структури пасиве (извора имовине)
 - c) Промјене које, за исти износ, повећавају и суму активе и суму пасиве
 - d) Промјене у оквиру којих је настанак расхода повезан са смањењем имовине
- 7. У складу са МРС 2 билансирање залиха трговачке робе на датум биланса стања врши се по:**
- a) фер продајној вриједности
 - b) фер или набавној вриједности, у зависности од тога која је нижа
 - c) набавној или нето продајној вриједности, у зависности од тога која је нижа
 - d) тржишној или нето продајној вриједности, у зависности од тога која је нижа
- 8. Набавна вриједност опреме је 50.000 КМ. Вијек трајања набављене опреме процијенjen је на 10 година. Средство се почело користити 15.06.2020. године. Уколико предузеће користи линеарну методу отписа, колико износи обрачуната амортизација за 2020. годину?**
- a) 3.000 КМ
 - b) 2.500 КМ
 - c) 3.750 КМ
 - d) 5.000 КМ
- 9. Предузеће „ДЕЛТА“ је у 2021. године вратило банци преостали дуг главнице кредита у износу од 80.000 КМ. О којој се врсти билансне промјене ради у конкретном случају:**
- a) смањење активе и пасиве за 80.000 КМ
 - b) повећање активе и пасиве за исти износ
 - c) промјене у структури пасиве (без промјена у активи)
 - d) ништа од наведеног
- 10. Шта од наведеног не припада групи рачуна - Биолошка средства и средства културе:**
- a) шуме
 - b) основно стадо
 - c) вишегодишњи засада
 - d) замљишта

11. Биланс стања – Извјештај о финансијском положају на одређени датум је финансијски извјештај којим се:

- a) презентује структурирани приказ података о стању имовине, обавеза и капитала на одређени датум
- b) презентују укупно остварени приходи и расходи, те финансијски резултат за одређено раздобље
- c) презентују укупно остварени приливи и одливи, те нето новчани ток по пословним, инвестиционим и финансијским активностима
- d) презентују промјене и стање на одређени датум по појединим ставкама капитала и укупног капитала

12. Предузеће ХУ д.о.о. је по основи уговора о зајму примило краткорочну позајмицу од другог предузећа у износу од 100.000 КМ. Ова пословна промјена довела је до:

- a) повећања активе и пасиве за исти износ
- b) смањења активе и пасиве за исти износ
- c) промјене у структури активе (без промјена у пасиви)
- d) промјене у структури пасиве (без промјена у активи)

13. Главна књига је:

- a) пословна књига у коју се уносе књиговодствене промјене, хронолошки, према временском редослиједу њиховог настанка
- b) систематска књиговодствена евиденција пословних промјена која представља скуп свих конта која су отворена током пословне године
- c) аналитичка евиденција која се води за поједине ставке имовине, обавеза, капитала, прихода или расхода
- d) помоћна књига које допуњава податке о некој позицији у главној књизи или осигурава било које друге податке

14. Што од наведеног не подлијеже обрачуну амортизације:

- a) Земљишта
- b) Грађевински објекти
- c) Канцеларијски инвентар
- d) Књиге и умјетничка дјела

15. Друштво залихе трговачке робе води и исказује по продајним цијенама уз обрачунавање укалкулисане разлике у цијени. На дан 31.12.20x2. године друштво има укупно исказане залихе на veleпродајном складишту у вриједности од 500.000 КМ (по продајним цијенама), које су задужене уз обрачун просјечне укалкулисане разлике у цијени по стопи од 25%. Стање укалкулисане разлике у цијени износи:

- a) 400.000 КМ
- b) 83.334 КМ
- c) 100.000 КМ
- d) 125.000 КМ

16. Друштво је у 20x2. години платило закупнину унапријед за наредних пет година, у износу од 100.000 КМ. У 20x2. години друштво у финансијским извјештајима треба исказати:

- a) Трошкове закупнине у износу од 100.000 КМ
- b) Активна временска разграничења у износу од 80.000 КМ
- c) Трошкове закупнине у износу од 20.000 КМ
- d) Активна временска разграничења у износу од 100.000 КМ

17. Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете, према Одјелку 1, могу примијенити ентитети:

- a) чијим се дужничким инструментима или инструментима капитала тргује на јавном тржишту или је у процесу емисије таквих инструмената за трговање на јавном тржишту
- b) који држе имовину у фидуцијарном својству за ширу групу спољних страна као један од својих примарних послова
- c) који немају јавну одговорност и објављују финансијске извјештаје опште намјене за екстерне кориснике

18. Инвестиционе некретнине обухватају:

- a) некретнине намијењене продаји у оквиру редовног пословања
- b) некретнине намијењене изнајмљивају
- c) некретнине које се користе у производњи или испоруци добара или услуга
- d) некретнине које се користе за административне сврхе

19. Предузеће има стално средство набавне вриједности 20.000 КМ, акумулисане амортизације 18.000 КМ на дан 31.12.20x1. године. У тренутку набавке, процијењени корисни вијек употребе износи 5 година, док процијењени остатак вриједности износи 2.000 КМ. Предузеће је извршило продају сталног средства 28.09.20x2. године. Обрачуната амортизација за 20x2. годину, до тренутка отуђења треба износити:

- a) 4.000 КМ
- b) 3.000 КМ
- c) 2.000 КМ
- d) 0 КМ

20. У складу са одредбама Одјелка 14. Улагања у придружене ентитете, мали и средњи ентитети код исказивања удјела у другим придруженим ентитетима (са значајним утицајем, али не и контролом), примјењују:

- a) методу трошка
- b) методу удјела
- c) методу фер вриједности
- d) методу удјела или методу трошка или методу фер вриједности

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1

Предузеће је одлучило да магацин у којем је држало одређени материјал у потпуности почне издавати. Овај магацин се до тада у пословним књигама предузећа водио по набавној вриједности од 80.000 КМ и исправком вриједности од 30.000 КМ. Утврђена фер вриједност на дан преноса је 55.000 КМ.

- a) По којој вриједности евидентирати ову инвестициону некретнину при рекласификацији? *(7 бодова)*
- b) Којим ставовима за књижење ће се прокњижити претходна промјена? *(8 бодова)*

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 2

Правно лице које се бави трговином на велико је у току мјесеца октобра 2021. године имало следеће промјене на роби „X“:

Датум	Промјене на роби „X“	Цијена
01.10.2021.	Почетно стање 2.000 комада	5,00 КМ
05.10.2021.	Набавка 3.000 комада	5,50 КМ
07.10.2021.	Продаја 2.500 комада	8,00 КМ
13.10.2021.	Продаја 1.000 комада	6,00 КМ
20.10.2021.	Набавка 1.000 комада	4,50 КМ
23.10.2021.	Набавка 2.000 комада	5,00 КМ
25.10.2021.	Продаја 3.000 комада	7,00 КМ
31.10.2021.	Мањак 100 комада	

Потребно је:

- a) Утврдити колика је набавна вриједност продате робе по ФИФО методи (*7 бодова*)
- b) Утврдити колика је набавна вриједност продате робе по методи просјечне пондерисане цијене (*8 бодова*)

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 3.

Друштво има стално средство набавне вриједности 20.000,00 КМ, што је и основица амортизације (амортизујући износ). На дан 31.12.20x2. године акумулисана амортизација износи 8.000,00 КМ. Процијењени очекивани корисни вијек употребе средства је 8 година. Друштво је извршило продају сталног средства 31.03.20x2. године, те испоставило рачун на износ 11.700,00 КМ (10.000,00 КМ плус 1.700,00 КМ ПДВ-а).

Извршити потребне обрачуне и утврдити колико износи:

- а) Расход амортизација предметног средства у 20x2. години**
- б) Добит или губитак од отуђења (продаје) предметног сталног средства**

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 4.

Друштво залихе трговачке робе у малопродајним објектима води и исказује по малопродајним цијенама уз обрачунавање укалкулисане разлике у цијени и укалкулисаног ПДВ-а. На датум биланса 31.12.20x2. године друштво има укупно исказане залихе малопродајним објектима у износу од 702.000,00 КМ по малопродајним цијенама, које су задужене уз обрачун просјечне укалкулисане разлике у цијени (РУЦ) по стопи од 20% и припадајућим ПДВ-ом.

Извршити потребне обрачуне и утврдити, на датум биланса 31.12.20x2. године, колико износи:

- а) Укалкулисани ПДВ у залихама малопродаје**
- б) Укалкулисана РУЦ у залихама малопродаје**
- с) Набавна вриједност залиха малопродаје**

РЈЕШЕЊЕ:

